

[Villemoes.]

udvalg; jeg kunne ikke sige noget om, hvorvidt der blev nedsat et sådant, men jeg vil altså ved denne forhandlings slutning tillade mig at foreslå lovforslaget henvist til udvalgsbehandling.

Jeg skal ikke gå i detaljer med selve forslaget, for hvis det kommer i udvalg, kan det drøftes der, men vil dog omtale et par ting. For det første vil jeg, foranlediget af at man i § 45 c tager direktører med under bestemmelsen, sige, at jeg, der har nogen erfaring med hensyn til drift af aktieselskaber, i alt fald kender et par tilfælde, der belyser denne regels uhensigtsmæssighed. Et selskab søgte således en direktør og fik fat på en efter selskabets mening habil mand, som imidlertid skulle flytte til en anden by; i disse tider, hvor det kniber for folk, der flytter, med at få tag over hovedet; var der kun den udvej at lade denne mand, som var engageret for en god gage, men som intet ejede; låne penge af selskabet til at købe et hus for; dette lån skulle han selvfølgelig senere afdrage, under forudsætning af at han tjente pengene dertil. Noget sådant forstår jeg kan ikke gennemføres, hvis det foreliggende lovforslag vedtages. Jeg ved nok, at der står noget om, at lån til direktører, bestyrelsesmedlemmer eller aktionærer skal opføres på en særlig konto i selskabets årsregnskab, og det kan jo lyde ganske tiltalende, men alligevel kunne jeg tænke mig, at der er muligheder for huller.

Et andet forhold, som jeg også har set af selvsyn, er dette, at et selskab med tilstrækkelige driftsmidler under normale forhold ikke har brug for mere end en brøkdel af disse midler. I den forløbne tid, da der har været stor vareknaphed, har firmaer kunnet få en del af aktiekapitalen tilovers og har indsat den i bankerne, og der var jo en tid, da bankerne så godt som ingen rente gav. Samtidig kunne et bestyrelsesmedlem, som kunne give fuld, 100 pct.s sikkerhed, låne penge i banken til en temmelig stor rente, men i sit eget selskab til en mere moderat rente, hvorved både han og selskabet tjente noget. Jeg synes egentlig ikke det burde være forbudt i den tid, der kommer.

Men jeg skal iøvrigt ikke tale om enkeltheder. For mig er det det vigtigste, at ændringerne i loven bliver affattet så klart, at der ingen tvivl kan være, og det er jeg ikke helt sikker på er tilfældet, som lovforslaget foreligger. Derfor vil jeg som sagt senere foreslå det henvist til udvalgsbehandling, under hvilken vi vel nok ret

hurtigt kan blive klar over, om der skal foretages ændringer eller ikke.

V. Knudsen: Det foreliggende lovforslag om ændringer i loven om aktieselskaber betragter jeg som fremsat for at underbygge tilliden til aktieselskaberne og skabe en vis garanti for disse selskabers kreditorer, med andre ord en sikring af kapitalværdier udover den beskyttelse og sikring, der er for disse værdier i den gældende aktieselskabslov. For mig er det en ganske naturlig ting; at kapitalen beskyttes mod enhver form for skadelige manipulationer; der kan foretages gennem eventuelle smuthuller i aktieselskabsloven. Såvidt jeg forstår, er årsagen til forslagsstillernes fremsættelse af lovforslaget højesteretsdommen af 15. november i fjor, idet denne dom siges at legalisere udlån af kapitalen til aktionærer. Jeg har ikke endnu selv haft lejlighed til at læse denne højesteretskendelse; så jeg ved ikke, om Højesteret i det pågældende tilfælde har lagt vægten på, at der ved udlånet af kapitalen til en aktionær ikke var påført selskabet noget tab, idet låntageren var solvent.

Iøvrigt har jeg med stor interesse studeret alt, hvad der er blevet sagt om lovforslaget i det andet høje ting, og derigennem fået det indtryk, at man meget alsidigt har beskæftiget sig med at finde frem til et forslag, der kan bremse op for eventuelle misbrug, og i betænkningen har foreslået indsat tillægsparagraffer i aktieselskabsloven, der skulle tjene dette formål. Det forekommer mig imidlertid, at det helt er undgået det andet høje tings opmærksomhed, at de foreslåede tilføjelser til aktieselskabsloven i mangfoldige tilfælde griber ind i den legitime handels forhold til kunderne og kan virke direkte til skade for et godt og tillidsfuldt forhold disse parter imellem. Det har været nævnt i det andet høje ting, at det selskab, hvis forhold højesteretsdommen omfatter, var et såkaldt dødt aktieselskab. Jeg ved ikke, om døde aktieselskaber er en speciel københavnsk foreteelse, eller om de også findes i provinsen, personlig kender jeg ingen, men jeg kender mange levende aktieselskaber, og mange af disse har blandt deres kunder en hel del, der er aktionærer; altså et slags dobbelt tillidsforhold, og det er sådanne tillidsforhold, det foreliggende lovforslag kan skade og måske helt ødelægge. Provisfirmaer, som har en lokal kundekreds i byen og oplandet, må ofte foruden en vis varekredit hjælpe deres kunder med kontante penge, der går ind i det almindelige mellemværende. Det kan fir-